

Spis treści

Wprowadzenie	XIII
Wykaz skrótów	XIX
Bibliografia	XXIII
Rozdział I. Zagadnienia wprowadzające	1
§ 1. Rodzina jako wartość konstytucyjna	1
I. Konstytucyjna ochrona rodziny	1
II. Standardy międzynarodowej ochrony rodziny	6
III. Pojęcie rodziny w prawie rodzinnym	9
§ 2. Własność jako wartość konstytucyjna	11
I. Konstytucyjna ochrona własności i jej ograniczenia	11
II. Standardy międzynarodowej ochrony prawa własności	13
III. Ograniczenia własności przewidziane w art. 140 KC	15
IV. Współwłasność i jej rodzaje	16
V. Wspólność ustawowa majątku małżonków	18
VI. Szczególny status nieruchomości	20
A. Rodzaje nieruchomości	20
a. Uwagi wstępne	20
b. Nieruchomości gruntowe	21
c. Nieruchomości lokalowe i budynkowe	21
B. Szczególne znaczenie nieruchomości	22
§ 3. Problem kolizji wartości konstytucyjnych	25
Rozdział II. Nieruchomości wchodzące w skład majątków małżonków	27
§ 1. Ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej	27
I. Uwagi wstępne	27
II. Składniki majątku wspólnego	28
III. Składniki majątku osobistego	31
IV. Domniemanie wejścia nieruchomości do majątku wspólnego	32
§ 2. Sposoby uzyskania prawa własności nieruchomości w trakcie trwania małżeństwa	36
I. Nabywanie nieruchomości do określonych majątków małżonków	36
II. Umowa sprzedaży i zamiany	37
III. Dziedziczenie	38

IV. Umowa darowizny	39
V. Umowa dożywocia	43
VI. Zasiedzenie	45
VII. Budowa domu na cudzym gruncie	46
A. Budowa domu na gruncie osoby trzeciej	46
B. Budowa domu na gruncie należącym do majątku osobistego małżonka	47
VIII. Nabycie gospodarstwa rolnego	51
IX. Przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności .	54
X. Inne sposoby nabycia nieruchomości	55
§ 3. Nabywanie prawa własności w zamian za przedmioty pochodzące z różnych majątków małżeńskich	55
§ 4. Wpływ woli małżonków na nabycie nieruchomości do konkretnego majątku	62
 Rozdział III. Instrumenty służące ochronie prawa własności i ochronie rodziny przy wykonywaniu prawa własności nieruchomości	
§ 1. Uwagi wstępne – treść, zakres i wykonywanie prawa własności	67
§ 2. Cel nowelizacji przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z 2004 r. dotyczących zarządu majątkiem wspólnym	68
§ 3. Uprawnienie do współposiadania rzeczy wchodzących w skład majątku wspólnego oraz do korzystania z nich	70
§ 4. Zarząd majątkiem wspólnym	71
I. Pojęcie zarządu majątkiem wspólnym	71
II. Współdziałanie w wykonywaniu zarządu	75
III. Nabycie nowego składnika jako czynność zarządu majątkiem wspólnym	76
§ 5. Instytucja sprzeciwu	77
§ 6. Czynności wymagające zgody małżonka	84
I. Uwagi wstępne	84
II. Sytuacja przed nowelizacją art. 37 KRO	86
III. Spory interpretacyjne dotyczące art. 37 § 1 KRO	89
IV. Czynności związane z nieruchomościami, do dokonania których konieczne jest uzyskanie zgody małżonka	96
V. Szczególne przypadki zarządu związane z nieruchomościami .	102
A. Nabycie nieruchomości podczas licytacji komorniczej	102
B. Złożenie oferty nabycia nieruchomości	103
C. Rozporządzenie opróżnionym miejscem hipotecznym	104
VI. Zarząd gospodarstwem rolnym	104
VII. Zarząd przedsiębiorstwem, w skład którego wchodzi nieruchomość	106

VIII. Ocena nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z 2004 r. w zakresie zarządu majątkiem wspólnym	107
§ 7. Wykonywanie zarządu nieruchomością wspólną w przypadku wspólnoty mieszkaniowej	109
§ 8. Zgoda małżonka i skutki dokonania czynności bez zgody	112
§ 9. Zarząd przedmiotami zgodnie z art. 36 § 3 KRO	117
I. Zarząd przedmiotami służącymi do prowadzenia działalności zarobkowej i wykonywania zawodu	117
II. Relacja pomiędzy art. 36 § 3 a art. 37 KRO	121
§ 10. Zarząd nieruchomością w postępowaniu egzekucyjnym	126
§ 11. Zarząd nieruchomością w postępowaniu upadłościowym	130
§ 12. Ochrona osób trzecich	131
§ 13. Zastępcze zezwolenie sądu na dokonanie czynności	134
§ 14. Pozbawienie małżonka zarządu i prawa do wyrażania zgody	137
§ 15. Podsumowanie	140
Rozdział IV. Ograniczenia prawa własności nieruchomości w kontekście ochrony rodziny	143
§ 1. Uwagi wstępne	143
§ 2. Ochrona mieszkania rodzinnego	143
I. Mieszkanie rodzinne	143
II. Ograniczenia w rozporządzaniu mieszkaniem współmałżonka	147
A. Ograniczenie prawa własności na podstawie art. 140 KC ..	147
B. Ograniczenie prawa własności na podstawie ustawy	148
C. Ograniczenie prawa własności na podstawie zasad współżycia społecznego	150
III. Przesłanki do skorzystania z uprawnienia wynikającego z art. 28 ¹ KRO, zakres i czas jego trwania	151
A. Zakres i przesłanki	151
B. Artykuł 28 ¹ KRO a konstytucyjna ochrona własności	157
C. Postulaty przedstawicieli doktryny odnośnie do ochrony mieszkania rodzinnego	157
D. Rozszerzenie ochrony wynikającej z art. 28 ¹ KRO	160
IV. Modele ochrony mieszkania rodzinnego przyjęte w innych krajach Europy	163
V. Możliwości podważenia rozporządzenia mieszkaniem rodzinnym dokonanego przez właściciela	169
A. Uwagi wstępne	169
B. Instytucje Kodeksu cywilnego a prawo rodzinne	169
C. Bezskuteczność względna umowy	172
D. Nieważność czynności prawnej	175

E. Skarga pauliańska	176
F. Ochrona wynikająca z art. 27 i 28 § 1 KRO	179
VI. Możliwości ochrony współmałżonka	180
A. Ochrona posesoryjna	180
B. Współmałżonek jako lokator	181
C. Odszkodowanie za rozporządzenie mieszkaniem rodzinnym	182
VII. Podsumowanie	183
§ 3. Przenoszenie nieruchomości między majątkami małżonków	184
I. Uwagi wstępne	184
II. Przesunięcia nieruchomości między majątkami małżonków ...	185
III. Umowa majątkowa małżeńska	189
IV. Skutek zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej	193
V. Ograniczenia w przeniesieniu nieruchomości pomiędzy majątkami małżonków	194
VI. Dokonywanie nakładów i wydatków pomiędzy majątkami małżonków	198
VII. Ochrona wierzycieli małżonka dłużnika	199
VIII. Podsumowanie	204
§ 4. Nabywanie nieruchomości w Polsce przez cudzoziemców pozostających w związku małżeńskim	205
I. Uwagi wstępne	205
II. Ograniczenia w nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców	206
III. Nabywanie nieruchomości w drodze dziedziczenia	208
IV. Sprawozdanie Ministra Spraw Wewnętrznych z realizacji ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców	209
V. Problemy prawne związane z nabywaniem nieruchomości przez cudzoziemców	212
VI. Podsumowanie	220
Rozdział V. Wpływ rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych na sytuację małżonków i ochronę prawa własności	221
§ 1. Uwagi wstępne	221
§ 2. Księgi wieczyste	222
§ 3. Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych a sytuacja prawna małżonków	223
§ 4. Wpis do księgi wieczystej	228
§ 5. Sytuacja prawna małżonka w razie niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym	229
I. Uwaga wstępna	229
II. Sytuacje niesporne pomiędzy małżonkami	229

Spis treści

III. Sytuacje sporne pomiędzy małżonkami	233
§ 6. Podsumowanie	241
Wnioski	243
Indeks rzeczowy	251